

Overweging nav Genesis 28: 10-22 en Genesis 32: 22-33

Lieve mensen van God en zijn goede verhaal,
verbonden in Christus naam

Misschien hebt u even gedacht,
alweer over Jakob?

Vorige week op de kerkendag in Raalte
hebben we het er ook al over gehad.

Ja, in de kerk hield ds. Henk Jan Damstra
een korte overweging over dromen.

Zijn dromen bedrog?

Maar waar droom jij over?

Want ieder mens droomt.

Vanuit de wetenschap wordt daar
regelmatig onderzoek naar gedaan.

Zowel het slapen als het dromen.

Want dat houdt verband met elkaar.

Uit onderzoek blijkt steeds weer dat mensen
's nachts altijd dromen.

Slaap en dus dromen heb je nodig
om te verwerken

wat je overdag hebt beleefd.

Daarom is het ook zorgwekkend
dat er zoveel jongeren zo slecht slapen.

Dan droom je ook niet meer om te verwerken
met alle gevolgen van dien.

Maar collega ds. Henk Jan
doelde ook op onze dagdromen.

En dat had alles te maken
met ons eigen leven en geloven.

Wat beleven we aan ons geloof?

En hopen we dat het mag worden doorgegeven
aan komende generaties?

Dat het vuur van het geloof
blijft branden in Salland.

En dat we elkaar daarvoor nodig hebben.

Aansluitend had ik nog twee workshops.

Over de droom van Jakob in Bibliodrama.

Om het verhaaldichter bij jezelf te brengen.

En te merken dat deze verhalen soms gewoon
over jouzelf gaan en onze dagelijkse dingen.
Daar kwamen mooie vragen en opmerkingen uit
waarvan ik dacht:
daar moeten we toch nog eens naar kijken
in het verhaal van Jakob,
zowel over het bedrog, de droom
als de strijd bij de Jabbok.

Jakob is op de vlucht
Hij heeft met behulp van zijn moeder,
zijn vader en zijn broer Esau bedrogen.
En dat allemaal om de zegen te krijgen.

Soms kun je in je leven
iets zo graag willen hebben,
dat je het zelfs op slinkse wijze
probeert te bemachtigen.
Maar heb je er dan plezier van?
We hebben zopas een zinnetje gelezen
waar je zomaar overheen kunt lezen.
Dat bleek zondag ook bij de Bibliodrama.
Maar de bijbelschrijver
schrijft het verhaal niet zomaar.

Op zijn vlucht naar Charan
komt Jakob bij een plaats
waar hij bleef overnachten
omdat de zon was ondergegaan.

De zon was ondergegaan.
We lezen het gewoon letterlijk.
Dat het donker wordt
en tijd om te slapen.
Maar hier zit veel meer achter.
Jakob is op de vlucht
Met een zware last op zijn schouders.
Zijn eigen bedrog.
De zon gaat hier dus meer dan letterlijk onder.
Het is nacht geworden

in het leven van Jakob zelf.

Zoals het misschien in ons aller leven wel eens donker kan worden door zaken die ons overkomen.

Waar je part nog deel aan hebt.

Of dingen die soms niet te keren zijn.

Omdat het je overkomt.

Of misschien onbedoeld over jezelf afroept.

Ik denk dan ook aan het gebeuren in Ruiderwold.

Welk ideaal had die vader?

Hoe was dat voor de kinderen?

En de familie die ineens hoort

dat hun broer en zoon nog leeft.

Het leven kan voor ieder mens

ineens een donkere rand krijgen.

Dat het licht van de dag

als het ware uitgaat en het nacht wordt.

Je je afvraagt:

waarom overkomt ons dit?

Waar zijn we in belandt?

In de Bibliodrama werd vorige week gevraagd:

waarom gaat Jakob met zijn hoofd

op een steen liggen?

We kwamen tot de conclusie dat die steen

kan staan voor de hardheid in je leven.

Jakob legt zijn hoofd

op de hardheid van het leven.

Want naast heel veel mooie dingen,

kan het ook hard zijn in het leven van een mens.

Toch valt Jakob in slaap.

Je zou het niet verwachten

na het bedrog dat hij meesleept.

En hij droomt een droom

waaraan hij zich kan optrekken.

Zelf moet ik vaak, als ik denk

aan de donkerte in het leven van Jakob,

maar ook de donkerte

van ons eigen wereldse bestaan,
zoals ik voor het Kyriegebed
al heb gezegd,
er gebeurt veel in ons dagelijkse leven,
denken aan het schilderij
van de joodse schilder Marc Chagall.
Over de droom van Jakob.
Er zitten veel details in.
Maar het mooiste en troostvolle
vind ik de engel die centraal staat.
In dat hemels blauwe deel.
Met de brandende menora,
het eeuwige licht uit de tempel.
Dat staat symbool voor Gods blijvende
aanwezigheid,
want God mag uiteraard niet worden uitgebeeld.
Maak van mij geen gesneden beeld...
staat in de 10 leefregels.
Maar natuurlijk hebben we allemaal
beelden van God in ons hoofd.
En soms merk ik ook in het pastoraat
Dat God degene is die de schuld krijgt bij tegenslag.
Zo van: het moet toch ergens op geprojecteerd.
Maar dit schilderij laat iets anders zien.
De engel heeft 4 vleugels.
Voor alle windstreken van de aarde een.
Ten teken, dat wat er ook gebeurt
in het leven van iedere mens,
God blijft aanwezig, waar je ook gaat.
Al laat jij los, God laat niet los.

Jakob heeft die troost nodig,
na alles wat hij heeft gedaan.
Net als ieder mens denk ik,
als je in nacht van het leven zit.
We denken of zeggen misschien,
nou ja, die Jakob is een bedrieger,
want ja ons menselijke oordeel
is snel geveld over anderen.
Maar juist ook Jakob met zijn bedrog

en tekortkomingen mag hier
in zijn eigen duisterheid van het leven
ervaren dat God hem nabij is.
Jakob staat hier op een grens in zijn leven.
Het oude loslaten, het nieuwe tegemoet.
Naar zijn oom Laban in Charan.
Voor het oog lijkt hij een gezegend mens.
Vruchtbare kudden, heeft vrouwen, kinderen,
maar alles heeft de ondertoon van list en bedrog.
Jakob heeft nog een grens nodig,
de Jabbok bij Pniel,
om echt een vrij mens te kunnen zijn.
Weer te leven in het licht van de dag.
Hij wil terug naar het land
van zijn voorvaderen,
maar hij kan zijn bedrog en list niet ontlopen
die hij in zijn leven heeft opgebouwd.
Er moet als het ware
eerst iets worden uitgevochten bij de Jabbok.
Jakob moet diep in zijn ziel kijken,
om zaken onder ogen te zien,
om te erkennen dat hij fout deed.
Dat wat je zo begeerde kan je ook tot last zijn.
Niet alleen voor Jakob,
maar ook voor onszelf.
Als je echt vrij wilt zijn, dan moet je eerlijk zijn!
Fouten, leugens, bedrog onder ogen zien, toegeven.
Niet wijzen naar de ander,
maar kijken in je eigen hart.
Ongeschonden kom je daar niet uit.
Jakob loopt mank, opgelopen in de strijd.
Ik heb daar een tijdje geleden al eens over gezegd:
Jakob werd geraakt, niet op zijn heup,
want dat is een eufemisme voor zijn geslachtsdelen.
Maar Jakob werd geraakt in zijn potentie.
Zo lopen we in het leven allemaal kleerscheuren op.
Soms door jezelf, soms door anderen.
Maar in het leven heb je ermee te dealen.
Pas als je het onder ogen kunt zien,
Je eigen Jabbok bij Pniel hebt bestreden,

dan kun je ook uit die zwarte nacht komen.
Maar daar gaat worstelen aan vooraf.
Met God, met mensen.
Maar na de worsteling kan,
net als bij Jakob, de zon weer opgaan.
Omdat je weet en realiseert dat God met je gaat.
Ik hoop van harte dat het zo mag zijn.
Amen.

Zingen op melodie lied 215 Ontwaak, o mens de dag breekt aan *(tekst Reinier Kleijer)*

Waarom gaan onze levens mank
en worstelen wij: waaraan dankt
een mens al wat hem overkomt?
Is dat ons lot dan, - blind en stom?

Heer God, wijk nimmer van mijn zij
maar noem Uw Naam en zegen mij.
Alleen zo kan ik verder gaan
in het onzekere bestaan.

Wij vragen U, God: laat Uw zon,
Uw liefde opgaan over ons
-over wat zwaar en pijnlijk is,
de diepe wonden, - het gemis.

Zet onze levens in Uw licht.
Houd heel Uw schepping steeds in zicht.
Laat elke plaats een Pniël zijn
waar ons Uw aangezicht beschijnt.